

עטרת שלום

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת מקץ – הנוכה

בס"ד, עש"ק פרשת מקץ
א' טבת תשע"ג – שנה ד' גליון קמ"ז

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	מונטריאל
5:55	4:01	5:17	5:15	5:01
5:50	4:15	5:18	5:15	5:01
5:47	3:59	5:15	5:15	5:01
5:33	3:41	5:01	5:01	5:01

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וַעֲתָה יֵרָא פְרַעֲהָ אִישׁ נְבוֹן וְחָכֵם וַיִּשְׁיִתְהוּ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם: (מא ו).

הוא ת'פארת ו'מלכות, לרמוז שע"י לימוד התורה וקיום המצוות נעשה היחוד של תפארת ומלכות יחוד זו"ן.

וזהו שתיקנו לומר בעל הניסים 'להשכיחם תורתך' ועל ידי זה 'להעבירם מחוקי רצונך' שלא יידעו איך לקיים את התרי"ג מצוות. והוא כעין הפגם שעשה עמלק.

ואיך יכולים לתקן שיהיה היחוד זו"ן ו"ה משם הוי"ה, ע"י שממשיכים אור יותר גדול מבינה וחכמה, כי בכל דבר שיש פגם ח"ו צריכים להמשיך אור יותר גדול ממדרגה יותר גדולה, כדי לתקן את המדרגה התחתונה הימנו, כמו להבדיל בן אדם עשיר נותן לעני כסף שבזה הדבר הוא יותר גבוה מעני, וכן בת"ח שידוע יותר ללמוד יכול להסביר וללמד את המון העם.

וכן עיקר ביטול הרע והסמרא אחרת הוא על ידי הארת חכמה ובינה, לפי שאורם גדול רוב ומסמא עיניהם של הסמרא אחרת והרע, עד שנכנעין ונשברין ונפלין כידוע.

וזהו שרמזו בעל הפייט שאמרו ברוח הקודש, 'בני בינה ימי שמונה' שזה ידוע שבשבעת ימי הבנין בחינת זו"ן ו"ה משם הוי"ה עד שם מגיע פגם התחתונים כמבואר מכתבי מרן האריז"ל (עץ חיים שער המלכים פ"ו), ולזה צריך להביא אור יותר גדול מאור הבינה כדי לתקן ו"ה משם הוי"ה, וזהו שאמר ע"י 'בני בינה' שהמשיכו אורות דבינה נעשה הנס והתיקון של 'ימי שמונה',

ומילה הם 'ולהעבירם מחוקי רצונך' קיום המצוות.

והנה בכל דור ודור יש יצר הרע אחר בשנוי השם, שפעם הוא נקרא פרעה ופעם עמלק ופעם הוא נקרא יונים, אבל הוא אותו יצה"ר, אלא שהיצר הרע מתלבש בכל מיני לשונות כדי שלא יכירו שהוא אותו יצה"ר,

והנה אצל עמלק כתוב 'כי יד על כס יה מלחמה להוי"ה' (שמות יז ו). ופירש שם רש"י, נשבע הקב"ה שאין שמו שלם, ואין כסאו שלם, עד שימחה שמו של עמלק כולו. וזה יהיה לעתיד לבוא, שהקב"ה ישחט את היצר הרע (סוכה נב.) ויהיה 'בלע המות לצנח' (ישעיה כה ו), אבל עד אז אין הכסא שלם והשם שלם.

והביאור בזה דהנה 'כסא' מרמז על התורה, כמו שאיתא בתיקו"ז (הקדמה טו): 'שכס"א בנימו' אנכ"י של עשרת הדברות. שעמלק שהוא היצה"ר עשה פגם בא' של כסא, שהוא פגם בתורה שלא יתעסקו בתורה, ועי"ז לא יידעו איך לקיים את התרי"ג מצוות, וכמו שאמרו חז"ל (קידושין מ:): נענו כולם ואמרו תלמוד גדול שהתלמוד מביא לידי מעשה.

ועי"ז עשה עמלק פגם בו"ה משם הוי"ה, כי מצות עשה הוא ו' משם הוי"ה, ומצות לא תעשה הוא ה' משם הוי"ה, ולזה אנו אומרים לפני כל מצוה ומצות לשם יחוד קב"ה ושכינתיה ליחד י"ה בו"ה. שזהו תכלית קיום התורה ומצותיה שיהיה היחוד שם הוי"ה בשלימות, ולכן הר"ת של תורה ו'מצוות

כבר התעוררו המפרשים, מי נתן את יוסף להיות יועץ למלך, והוא לא ביקש ממנו אלא פתרון החלום. ועוד צריך להבין שלכאורה איזה דבר חכמה והבנה צריך להיות לאסוף האוכל לבית האוצר, ומי לא יוכל לעשות זאת.

והביאור בזה יש לומר דהנה ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא (תענית ט.), שכל שנה חל יומין דחנוכה בפרשת מקץ, ואם כן צריכים לבאר היכן רמוזה יומין דחנוכה בפרשת מקץ.

ולזה נקדים לבאר הפזמון של 'מעוז צור' שנתקבלה בכל העולם, א"כ בודאי שנתחברה על פי רוח הקודש, וכתוב שם 'בני בינה ימי שמונה קבעו שיר ורננים' ולכאורה כוונתו לתרץ את קושיית מרן הבית יוסף (או"ח סימן הר"ע) הידועה, למה נקבע חנוכה שמונה ימים, הרי לא היה הנס ביום הראשון, כי היה מספיק שמן ליום אחד. ולזה אמר הפייטן שע"י 'בני בינה' לכן חנוכה הוא 'ימי שמונה' כי ימי שמונה קשורה לבני בינה.

והביאור בזה יכולים לומר, שזה רואים מה שתיקנו חז"ל בנוסח על הניסים 'כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך' שהיונים גזרו כמה וכמה גזירות על עסק התורה וקיום מצותיו, כמו שאיתא (מגילת אנטיוכוס פסוק יא), שמלכות יון גזרו שלש גזירות על ישראל, שבת חודש מילה. כי גזירת שבת מרמז 'להשכיחם תורתך' כמו שאמרו חז"ל (בשבת פו:): דכולי עלמא בשבת ניתנה תורה לישראל. וחודש

ולפי"ז מיושב שפיר קושיית מרן הבית יוסף, כי מה שתיקנו חז"ל לעשות זכר ביום הראשון כי הוא נגד השורש שהוא בינה, שכל האורות התחתונים נתקנים מהבינה, וזהו כוונת הפייט 'בני בינה ימי שמונה' למה יש שמונה ימי חנוכה, ע"י שורש כל האורות שהוא 'בני בינה' שכולם באים ונתקנו מאור השורש שהוא הבינה.

וזה שתקנו ג"כ חז"ל בנוסח על הניסים 'ואחר כן באו בניך לדביר ביתך וכו'. והדליקו נרות בחצרות קדשך. וקבעו שמונת ימי חנכה אלו וכו'. היינו שזה ידוע מהזוה"ק (בראשית כו) שביהמ"ק הוא בחינת בינה, 'והדליקו נרות בחצרות קדשך' בחינת חכמה, כי נרות שמן הוא בחכמה כמו שאמרו חז"ל במנחות (פה ע"ב) מתוך שרגילין בשמן זית חכמה מצויה בהן. וע"י בינה וחכמה 'קבעו שמונת ימי חנוכה אלו' נעשה כל הנס והישועה והתיקון בשמונת ימי חנוכה.

וזהו הסוד מה שמבואר ממרן האריז"ל (שער הכוונות דרושי חג חנוכה ד"א) שחנוכה בני' ס"ג הוי"ה, להורות על המשכת אור הבינה בימי חנוכה, וכן

צריך לכוון שר"ת ל'הדליק נר חנוכה הוא שם קדוש הנקרא נח"ל היוצא מר"ת נוצר חסד ל'אלפים. ועניינו הוא אור הנמשך מן אימא לזו"ן עיי"ש. וכן מבואר בפרי עין חיים (שער חנוכה פ"ד) שבכל יום ויום משמונת ימי חנוכה מתגלין אחד מו"ג מכילין דרחמי הנמשך מאימא, עד שביום השמיני שהוא נוצר חסד, מעוררת ביומה כל שאר המדות, ע"י בטישה דנוצר עם ונקה, שהם בחינת חכמה ובינה, כדי להשפיע למטה עיי"ש.

ועל דרך זה נוכל לפרש גם כן בפרשתן, שיוסף הצדיק הבין מחלומות של פרעה, מה שהשבעה פרות הרעות אכלו את הפרות הטובות, מרמז שהקליפות והרע רוצים להבליע את הקדושה מבחינת זו"ן ו"ה משם הוי"ה שהם השבע ספירות התחתונות, ולכן אמר שימנו 'איש נבון וחכם' היינו להמשיך מנבון וחכם שהם בינה וחכמה, אור גדול, ויתקנו את הז' ספירות התחתונות שהם ו"ה משם הוי"ה. כעין הנס של חנוכה.

והנה זה ידוע שמעשה אבות סימן לבנים, כמו שכתב הרמב"ן ז"ל

בפירושו על התורה (בראשית יב). ולזה אמר יוסף 'חמש את ארץ מצרים' כי 'חמש' ר"ת ח'ודש מ'ילה ש'בת, שהם השלשה דברים שרצו היונים לבטל שהם בחינת ו"ה משם הוי"ה כמבואר לעיל, שיוסף עשה הכנה ושורש לנס חנוכה במצרים שורש הרע, כי הכול רמוז באורייתא.

ולכן יש לומר למה נעשה הנס ע"י פך השמן, כי הר"ת של שמן הוא ש'בת מ'ילה נ'דה, כי נדה הוא חודש שרצו היונים לבטל.

הקב"ה יעזור לנוכל להמשיך את אור הבינה בשלימות, כמו שאמרו חז"ל במסכת ערכין (יג ע"ב), בעולם הזה כינור של מקדש של ז' נימין וכו', ושל ימות המשיח של שמונה נימין, שנאמר 'למנצח על השמינית' (תהלים יב א), וכינור מרמז על השכינה (תיקו"ז נב), שלעתיד לבוא יהיה נמשך מאור הבינה למלכות בשלימות. ובא לציון גואל בב"א.

(רעוא דרעיון מקץ נר ד' דחנוכה תשע"ב לפ"ק)

עטרת רז – חנוכה

דזי תורה מרבותינו זי"ע

זיווג נישוק וזה סדרן יחוד יאהויה"ה חי אלהות נישוק. יחוד יאהויה"ה מונוי נשמות חיבוק. יחוד יאהויה"ה בני עולמת זיווג. וזהו הנ"ד הנעשה מביטוש מולא 'נצר חסד' עם זנקה/ בחינת יחוד או"א (כמבואר בפע"ח ככוונת חנוכה עיי"ש), ששם מולא מספר שלשה הוי"ת מספר לח"ם, עיין לקוטי תורה (מעמי המצות אמור) כוונת לחם הפנים. ובהמשכות שלשה הוי"ת אל מרת 'אלפים' שהוא שמות המתחילים באלפ"ן א'היה א'להים א'דני, נעשה ונגמר נ"ד שבת, נ"ד חנוכה.

וסוד הוי"ה אהי"ה הם נשיקין דרוחא ברוחא, וב"פ נשיק"ה וב"פ רוח עולה בשכמול"ו מספר אלף שנ"ח, זיווג הנשיקין לחיים. וסוד הוי"ה אלהיים הוא חיבוק למווני, וסוד הוי"ה אדני"י זיווג הבנים.

כל אחד מהג' יחודים נכללו בו כל הג' יחודים וכל אלו שלשה בחינות יחודים, כל אחד כלול מכלם להאיר לנ"ר, כי שורשם עולמות נשמות אלהות, אשר יש בכלם כללות ושורש הכל שעולמת שהוא יחוד הוי"ה אדני"י בו נ"כ כל השאר יחודים, וכן נשמות אלהות.

שנאחו בו שלשה אלפ"ן שהם שמות א'היה א'להים א'דני בחינת דינים, ושורשן בסוד שלשה אלפ"ן שבשם מ"ה י"ד ה"א ו"א ה"א, כמו שמבואר לקמן, הוא מובל במ"ם סאה 'נצר חסד' כדלעיל שהמ"ם סאה הוא מר' יודי"ן דשם ע"ב במקו"ה, ונק"ה מקו"ה בני' אהי"ה דההי"ן עם האותיות בני' ונק"ה, ועל ידי זה נמתקין כל הדינים ומכרר את הנצוצין ע"י זנקה.

ע"י המשכת ג"פ הוי"ה נעשה הג' יחודים של ג"ד חנוכה

והמשכות מולא קדישא שלשה הוי"ת, בסוד 'חמו"ך מספר ג"פ הוי"ה עלה תמנתה' (בראשית לח יג), 'לח"ם מספר ג"פ הוי"ה חם' (שמואל"א כא ז), שלשה הוי"ת שבמולא, כשנמשכין להמתיק מצולת ים של א'היה א'להים א'דני, נעשה שלשה יחודים הוי"ה אהי"ה, הוי"ה אלהיים, הוי"ה אדני, סוד נ"ד בני' ג' יחודים הג'ל, חנוכה, חנו"כ כ"ה אותון של הג' יחודים הללו, שע"י חנו מכל הדינים.

הג' יחודים הם שורש בני חיי ומווני ענ"א חז"נ ושלשה יחודים הם כוללים כל מיני השפעות, לבני חיי ומווני, עולמת נשמות אלהות, חיבוק

(המשך מגליון הקודם)

ע"י המשכת ג"פ הוי"ה ממת כל הקלי' ומוציא מהם כל הניצו"ק

והנה על ידי המשכות מולא קדישא שלשה הוי"ת, נעשין וחר"ב בני' ר"ו ג"פ חס' (תהלים קמט ו) להמתית המויקין והקליפות (שם פ"ה), ובהמשכה זאת הרג מתתיהו בן יוחנן את היונים, והמתית אותם, והמשיך הנ"ר והשמן הטוב מספר 'נצר חסד' לתוך כלי החתומה במלכות כדלעיל. וזה כיוון לסוד 'ותשליך במצולת ים כל חמאתם' שהוא בחודש כסלו כנ"ל שהם הקליפות שבעון, וכובש אותם, ומשליך הקליפה במצולת ים. ולפי שאין חמאת וקליפה שאין בתוכה ניצוץ קדוש, ולכן עוד תכוין בהגיעך אל מול התחתון 'זנקה' שהוא קס"א גם כן כמנין אלפ"ים, ואז תכוין שהוא ניקוי כס"ף בני' עה"כ קס"א, והוא המכרר ומנקה הקדושה מתוך הקליפה. ובביטוש תרין מולין נצ"ר חס"ד ונק"ה בסוד 'הוי"ה אלהים' אמת' במספר השוה שהוי"ה ממתיק את אלהיכ"ם, ואמ"ת הוא אהי"ה פ' אהי"ה בחינת זנקה, יורדין כל אלהי"ם והקליפות למצולת ים. וזהו כוונת המקוה שאד"ם

וסוד נ"ר מצו"ה שהוא נר שבתות ויו"ט, אשר הנר עם בחינותיו שלשה עולמות נשמות אלהות, ניכלול במצו"ה מספר שלשה פעם יאההויה"ה, שכלם מאירין מנשיקין עליונים הנעלמים שג' יהודים נכללו ומאירים ביחוד הויה"ה אה"ה, ומאירין מתלת רישין עלאין מע"ק בחינת כתר.

וכן נ"ר חנוכה"ה סוד 'נר לרגלי' (תהלים קיט קה), כי וסוד לרגלי"י מספר ג"פ יאהדונה"י הכוונה שרצה לבאר שהשלשה יהודים נכללו בכל אחד ואחד מהג' יהודים, ולכן אומר שג"ר חנוכה בסוד נר לרגלי, כי לרגלי"י הוא בני"ג פ"ה הויה"ה ארנ"י, היינו כמו שמבואר בפע"ח וו"ל: והנה בחנוכה היא נגד נה"י לבר, ואנו מנשיקים לה אור מג' יהודים אלו עליונים, לעשות אותה נר. והוה 'נר' בני"ג ג' יהודים, אנו מנשיקין 'לרגלי' ליחוד התחתון יאהדונה"ה, המאירין לכל העולמות בחינת יחוד יאהדונה"ה בני"ג ביחודא תתאה בק"ש. כמבואר במדרש (תיקוני זהר חדש) ותמת שרה (בראשית כג כ) זהו ק"ש, ואמרנו בהיכל הברכה חיי שרה קלא טו"א, ובוהר ח"י רפה טו"א. 'ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון' חבורא דארבע שמהן (תיקוני"ו לד: תיקון יח) שהם הויה"ה אה"ה הויה"ה ארנ"י עם שמע וברוך העולה שני אלפים תע"ו עולה פסוק הנ"ל, שמיתות צדיקים לקבל מלכות שמים, ולייחד יחודא עלאה ותתאה, באמירות שמע ייא"א בשכמל"ו, ולייחד יאההויה"ה יאהדונה"ה, והוא עולה מכון 'ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון', והוה כוונת המדרש המובא בקדמונים יקוש ראובני חיי שרה ומבואר בתיקוני זהר חדש בסופו.

ויש עוד יחוד 'אורי' (תהלים כו א) בראש השנה (ויק"ד כא ד), שיהוד הנ"ר מאיר מצד של"ו מספר ג"פ הויה"ה אלה"ים, בסוד חיבוק. כי נ"ר של"ו יעלה שופ"ר, ואין כאן מקום לבאר.

ויש עוד ג' בחינות אור שנמשכים ע"י תורה ומצוות וכוונה

ודע שיש שלשה בחינות אור"ר המאיר על הנרות, בסוד חיות 'תורה מצוה כוונה'

וידוע ועיין בשער לאה ורחל (שער לה פרק ג"ז) בעיני חיים, שיש שלשה פעם אור"ר שורש שלשה אלפים דמ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ואלו השלשה אורת מתקנין את לאה ורחל, בחינת תורה ומצוות עיין ביאורי בארובה בספרו זוהר חי (ח"ה מ"ד): וכשמאירין מוחין דאבא בחינת חיה כמבואר שם בע"ה, אלו השלשה אורת, מאירין על עוסקי תורה"ה בחינת לאה באור"ר וזו וזהה לא יכילהו העיון, רבי אבא אתלהיטו

אנפוי כנורא מחוותא דאורייתא (וזה"ק ח"א צ"ד), ורבי שמעון אסחר אשא בכיתא (שם ח"ג רפ"ו).

ויש אור"ר ושמחת מצו"ה, מתענג בנעם השם, מהארות אור"ר ונועם זיו השכינה, המאיר על עושי המצוות, בחינת רחל.

ויש אור"ר למחשבות הצדיקים עוסקי ביחודים ובתפלה, אשרי עיני ראתה, ומגודל האור נתבטל הדבור והמעשה, כמו שאמר רבינו שמעלקא מניקלשבורג 'משלשין את האומנין בתיבות' (מסכת מדות פ"ד מ"ה) של תורה ותפלה, כידוע ביאור הדבר, מבאר רבינו בספרו נצר חסד פ"ב מט"ו וו"ל, ויש מדרגה רמה, צדיקים הדביקים באור אין סוף, ואור שורף את השמן של חכמה, מגודל בהירות ודביקות אינו יכול ללמוד בתורה, כמו שאמר הגאון הקדוש רבינו הקדוש שמואל שמעלקא מניקלשבורג, 'משלשין את האומנין צדיקים, בתיבות' אותיות של התורה, שלא זונג עיניהם מזו השכינה 'מכית קדשי הקדשים' כל כך ולא יתבטלו ממצאות, אשרי עיני ראתה כל אלה ע"כ. וכ"ה בהיכל הברכה דברים דל"ה.

ומבואר בוהר פנחס הנ"ל (רמב"ג) בענין אותיות תורה ותפלה, 'ויקח מאבני המקום' (בראשית כח יא) הואיל ואתא חתן לגבי כלה, ואיהי יתבה ליה אבנין למשכב, כלא יקבל ברעותא דלכא, הה"ד 'וישכב במקום ההוא' על אינון אבנין, אף על גב דלאו אורחוי בכך. והענין כי עיקר עבודת אדם, לבוא לבחינות לדבקה בו ממש, בגודל השכלות המושכל והמשכיל וההשכלה, היורדת נעם זיו השכינה, ואורו יתברך אור אין סוף, והוה בחינות דבר זכר, ואור הפנים. וכד אתא חתן לגבי כלה ואיהי יתבה ליה אבנים, וי"ש כ"ב אתוון, 'אבנים' אותיות תורה ותפלה, ולפעמים אינם אלא אבנים ממש בלתי חיות ודביקות, אעפ"כ מקבל להון ברעותא דלכא. ואפילו כל אותיות שאומר העני, באמירות תילם וכן בתפלה, אפילו בלא כוונה, וכן בלימוד התורה, בלתי אור מושכל וחיות ודביקות, הכל מקבל קב"ה ברעותא דלכא, ובלבד שיהיה לשם השם.

וענין זה חקוק בלבך, שלא תלך בלא תורה ותפלה, אפילו בעת הסתלקות המוחין והחיות, כמו שאמר הריב"ש מ"ז עיין בספר בעש"ט עה"ת עמוד התפילה אות קטו אפילו שאמר כמה דבורים בלא כוונה, לא יחזור לאומרם, כי אין שום מציאות בלתי השם יתברך. ומענין מחשבות זרות, כשידע אדם שאלופו של עולם בתוך כל תנועה, ואין שום דבר קטן וגדול במקרה, מיד 'יתפרדו כל פעלי און'

(תהלים צ"ז), ויפלו למטה, ובלבד שיהיה נכנע מאד לפני השי"ת, וישתתף עצמו עם כל חי, וא"ו יבקע כשחר אור"ר' (ישעיה נח ח).

ובהעדר הכנה באים עליו הג' נעעים

ויש נגד שלשה אלפין"ן שלשה אורות, ג' נעעים שאת ספחת בהרת, כשהוא בלי ביטול והכנה, 'והחכמה מאין תמצא' (איוב כח יב) היינו שאיך יכולים להמשיך חכמה בחינת אבא רק ע"י שמחוק עצמו לאין, שבעדר החכמה באים הג' נעעים, והוא להתגדר ולקנטר חלילה, עיין בעיני חיים שער לאה ורחל (פ"ז).

שכר קיום תורה מצוות ומחשבות קדושות

ומעתה אחיי למוד תורה לשמה בקבע ובגולה היינו כי קבע הוא לשון גולה, כמו שכתוב (משלי כב כג) וקבע את קבעיהם נפש. ואז תוכה ללמוד בנועם זיו עליון, אור אין סוף, ויאיר לך אור"ר אלוף של עולם, ויתמתקו הדינין, ויתחבקו אורת הקדושה, לשבר ולבטל 'עברה וזעם וצרה' (תהלים עח מט), ולהמשיך מזון ופרנסה קצובין מקול שופר כמו שביאר לעיל ששופר בני"ג נ"ר ונ"פ יאהלוהו"ים בחינת מוויני.

ועשה מצו"ת לשם השם יתברך, ותוכה לשמחה, ולשכר מצוה, עולמך ממש תראה בחיך (ברכות ז), בגודל אור אין סוף, והוה 'נר לרגלי' (תהלים קיט קה) נר חנוכה, להמשיך בנים ולפקוד עקריות, ביחוד צ"א כמבואר לעיל, מגודל שמחת מצוה. וגם לחנך הבית, 'עולם חסד יבנה' (תהלים פט ג), ברמ"ח מצוות.

והרגל נפשך במחשבות קדושות, כי זה כל אדם, כי כל מחשבה רעה הוא סם המות לנפש, ותזכור תמיד שמרן האר"י היה אומר לכל אחד המחשבות שעברו עליו מעשרים שנה, וכשתרגל עצמך במחשבות קדושות, תוכה שיהיה נפשך דבוקה ממש באור עליון, ויהיה פניך ממש פני שכינה, והוה נר שבת נר מצו"ה, אור אין סוף, מאיר בשלשה הויה"ה אה"ה מספר מצו"ה כדלעיל, יחודא עלאה.

סיימתי ענין זה, בחמשה לנר חנוכה, שנת שלשה פעם אור"ר, כתר"א ג"פ אור בני"ג כתר"א. מרמו כוה רבינו, שהג"פ אור הם כתר לרחל ולא, שב"פ אור הוא כתר לרחל, ואור השלישי הוא כתר דלאה, כמבואר שם בע"ה שער לה פ"ג והבן. ל"פ"ק.

(עצי עדן' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרטא)

המשך עטרת זקנים

למעלה מלי"ב שנים, ואכל"ו לא פסיק פומיה מגירסא, ותורה שנקנית ביסורין היא שעמדה לו שתורתו משתמרת עד לימינו עתה. כששכב על ערש דוי קודם הסתלקותו הראה על קופה מיוחדת בה שמר את כספי פזיון הבן שחסך מכל השנים, בידעו שהוא כהן מיוחס וכסף זה הוא שלו בכשרות וביושר, ציווה שבכסף זאת יקנו לו תכריכין ואחוות קבר, ביום שני ד' טבת תרצ"ג נסתלק רבי חיים שאול ונטמן בחלקת הרבנים בהר הזיתים, ועל מצבתו נחרת. פ.נ. הרב המקובל המפורסם, רבץ וריבץ הרבה בחכמת האמת, רבי חיים שאול זיויק הכהן בן אסתר זצוק"ל, בעמ"ח ס' איפה שלמה אל אוצרות חיים, נפט ד' טבת תרצ"ג, ת.נ.צ.ב.ה.

על אוצרות חיים הוא ספר היסוד והבנין להבין נבכי סתריה, והוא אשר סלל הדרך לבאים ולזכך נפשם לבוא לפני שער המלך מלכו של עולם בחכמה זו.

הסתלקותו

רוב ימיו ושניו עברו עליו ביסורין של אהבה, בשנת תר"ס ניטל ממנו מאור עיניו והיה סגי נהור

הרה"ק המקובל רבי חיים שאול בן רבי אליהו דוויץ הכהן זצ"ל בעל האיפה שלמה על אוצרות חיים

ד' טבת תרצ"ג

תולדותיו

אחת המשפחות המאצילות שמוצאה מספרד הייתה משפחת **דוויץ הכהן**, בשנת מזר"ה הארץ הוגלתה יהדות ספרד ותפארתה, גלתה וקנתה המשפחה מקומה בארץ סוריא בעיר **ארם-צובא**, ראש המשפחה היה הגאון רבי **שאול הכהן דוויץ** זצ"ל רבה הראשי של **ארם-צובא** ומחבר שאלות ותשובות **אמת מארץ**, בנו היה הגאון רבי **אליהו הכהן דוויץ** זצ"ל מחשובי ונשואי הרבנים בארם-צובא, ביום י"ד מר חשוון תר"ח נולד לו בן ונקרא שמו בישראל **חיים שאול** ע"ש זקינו אבי אביו, בהגיעו לפירקו נלקח לחתן לאשה הרבנית מרת רחל ע"ה בת הנגיד ותומך תורה רבי אברהם הכהן מנכבדי ואמדי ארם צובא.

שחר נעוריו

משחר נעוריו ראו בו כשרונות מזהירים, בתפיסתו החדה והבהירה וחרירות שכלו, ובעל זיכרון נפלא בור סוד שאינו מאבד טיפה, גדולי וחכמי ארם-צובא השתעשעו עמו, ומיוחד הסתופף בצילם של רבותיו, הרה"ק המקובל רבי **מרדכי עבאדי** זצ"ל בעל **המעין גנים ומעין מים וכן מרדכי**, ואצל הגאון רבי **עזרא הכהן טוויל** זצ"ל, מהם שאב מלוא חפנייים בתורת ה' בנגלה ובנסתר, אחר שנכנס ראשו ורובו בחכמת הקבלה, נתדבק ברבו המובהק הרה"ק המקובל רבי **אליהו משען** זצ"ל מגדולי מקובלי ובקיאיים בתורת הח"ן בארם-צובא בעל **השפת אמת על עץ חיים**, גם יצק חכמה מפי הרה"ק המקובל רבי **ניסים הררי רפול** זצ"ל בעל **העלי נהר על סידור הרש"ש**.

ארץ הקודש

ככל שגדלה לימוד ועיונו בפנימיות התורה, גברה תשוקתו מיום ומחודש לחודש לעלות ולחונן עפר ארץ הקודש ועיר המקדש, להידבק בגדולי חכמה וידעי סתריה שבעיר הקודש ועלות מעלה מעלה ואוירא דארץ ישראל מחכים, ובכך בהיותו כבן ל"ב שנים בחודש מר חשוון שנת תר"ן, יחד עם קבוצת חכמים וסגל חברים מקשיבים, עלה לארץ הקודש ועיר המקדש, אל עבר הישיבה הקדושה מבצר התורה והקבלה בימים ההם ישיבת **בית אל-א** שנוסדה ע"י רבינו הרש"ש זצ"ל והמשיכה בעוז ע"פ דרכיו וסדר לימודיו שקבע והדריך, ראש הישיבה בימים ההם היה הרה"ק המקובל רבי **וידאל** בן רבי חנוך **אנגיל** זצ"ל, רבי חיים שאול נתחבב עד למהרה בקרב כל חכמי הישיבה בכלל ואצל ראש הישיבה בפרט, וזה אשר כותב עליו ראש הישיבה רבי וידאל לבנו רבי נחמן שהיה שד"ר בחו"ל, וז"ל הגיעו לקהל חסידים, שני יחידים מארם צובא, רבי **שאול כהן** הי"ו שהכרת לפני שנתיים, ורבי **יו"ט לוי** הי"ו, והגיעו מלאים משמונה שערים, והם מורגלים בסידור מעט, ולומדים עמנו מעט עם כל אחד בסידור, וכמעט שכבר התחילו לכוין, ושמוחנו, **כי נראה שהם קדושים מרחם ויהיו תדירים**, בע"ה שיהיו כן כל

המכוונים מעדת הספרדים הגונים וראויים למלאכה זו עכ"ל, לא עבר זמן מועט ורבי חיים שאול עלה ונתעלה, עד שזכה להיות המיושבים ראשונה בישיבה הקדושה ושמו הגדול נישא בפי כול כבקי בשבילי נהר דעה, ויודע נבכי סתריה.

רחובות הנהר

בימים ההם שנת תרנ"ו, הגיע אל היכל הישיבה הגביר החסיד רבי ניסים נחום ז"ל, שעלה מטריפולי שבלוב אל ארץ הקודש, והוריד את כל גינוני המלכות שלו ולבש בגדים פשוטים כפשוטי העם, ועלה לארץ הקודש לעסוק בתורת ה' ובמצוותיה בשארית ימיו, בהגיעו אל היכל הישיבה פנה אל חכמיה שיעסקו עמו גם בתורת הח"ן, אך חכמי הישיבה נסוגו ממנו כי נדמה להם כאחד הפשוטים, היחיד מבין חכמיה שקירבו והעלהו על שבילי הח"ן היה רבי חיים שאול, ברבות הזמן רחש הגביר החסיד אות הכרה לרבי חיים שאול, והקים לו ישיבה בשם **רחובות הנהר** ותמך בו כל ימי חייו, הישיבה הקדושה קנתה לה שמה בכל עיר הקודש וגדולי וחכמי ירושלים קבעו בה את לימודם ושקדו בו יומם ולילה בש"ס ופוסקים, ובעיקר בלימוד בתורת הח"ן בתפילות וביוחידים ככוונת הסידור, כשרבי חים שאול עומד עליהם לראש ולקצין ובכל הדבר הקשה יביאון אליו, מבין גדולי וחכמי הישיבה היה רבינו הראב"ד הגאון הקדוש המקובל רבי **ישראל יצחק הלוי רייזעמאן** זיע"א (חותנו של רבינו הגאון הקדוש רבי **שלום מקאמרנא** זיע"א בעל **המעשה שלום**), שלמד בחברותא עם ראש הישיבה רבי חיים שאול למעלה משש שנים מחצות הלילה ועד אחר התפילה, וכן רשם שמעותיו עלי גליון בכתבי מרן האר"י ז"ל והרש"ש ז"ל. והעיד רבינו הראב"ד זיע"א על גודל קדושתו של רבו רבי חיים שאול שהיה מרגליא בפומיא תמיד לומר **אין עוד מלבדו**, והיה דבוק באין סוף ברוך הוא, אשר אפילו באמצע השינה נשמע קולו בקודש לומר **אין עוד מלבדו**.

סדר הישיבה

סדר היום והלילה במוצאי שבת קודש אחרי סעודת מלוה מלכה באו כולם לישיבה, והיו שם חדרים מיוחדים לחכמים, כי החכמים המכוונים היו בישיבה שם כל ימות השבוע, ובכל חצות לילה השמש הלך אתם בפנס למקוה, ובשובם מהטבילה לישיבה הקדושה אמרו כל ברכות השחר וברכות התורה עם כל הכוונות, וערכו תיקון חצות בשק ואפר, ואח"כ ישבו ולמדו עד עמוד השחר, יש מהם שלמדו שם ביחידות ויחדו יחודים של **האר"י** המובא **בשער רוח הקודש**, ולצורך זה הדפיס רבי חיים שאול את ספרו **בניהו בן יהוידע** שם העלה כל היחודים של אחר חצות ועוד יחודים המסודרים **בסידור הרש"ש** בקיצור שיהיה בנקל לכווין, ויש מהם שלמדו עם ת"ח מירושלים שבאו שמה לישיבה הקדושה ללמוד מהם חכמת הקבלה,

וכל הלילה היה מאיר כיום עד עמוד השחר, וכשעלה השחר עטפו ועטרו בטלית ותפלין רש"י ור"ת והתפללו בכוונות בסידור הרש"ש **סידור הקצר**, וכארבע שעות נמשך סדר תפילת שחרית יום יום, (הלשון מועתק מהקדמת הריא"ז מרגליות זצ"ל על הספר **צבי לצדיק** מרבינו שר בית הזוהר הגאון הקדוש רבי **צבי הירש מזידיטשוב** זיע"א), בסדר הזה ישב רבינו הראב"ד הגאון הקדוש המקובל רבי **ישראל יצחק הלוי רייזעמאן** זיע"א למעלה משש שנים יחד עם מורו ורבו המובהק בתורת הח"ן ראש הישיבה רבי חיים שאול, כשעוד לא מלאו לו ארבעים שנה.

תורתו מגן לנו

מיום עמדו על דעתו, שם לו רבי חיים שאול את כוחו ומעינו, להפיץ תורת הח"ן, ודברי הזוהר הקדוש רעיא מהימנא פרשת נשא קכד: **ובגין דעתידין ישראל למיטעם מאלינא דחיי זאיהו האי ספר הזוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי**, לא משו מנגד עיניו, וכדברי רבינו הגאון הקדוש איש האלוקים קודש הקדשים רבי **יצחק אייזיק מקאמרנא** זיע"א בעל **ההיכל הברכה**, בספרו היכל הברכה (דברים נח). וז"ל **ובדור הזה אי אפשר להמשיך שכנתא עלינוה, אלא על ידי הזוהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו ברוח הקודש, ובדור הזה מי האיש החפץ חיים אוהב ימים, מבלי לבלות יום בלתי קדושה לראות טוב עולם הבא ועולם הזה, ידבק נפשו בספר הזוהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל, בלבד שנאמרו ברוח הקודש**, עכ"ל.

במיוחד חיבב מאוד והוקיר את ספרי רבינו הקדוש בעל ההיכל הברכה זיע"א החומש **היכל הברכה**, ובפרט את הספר **אוצר החיים** על תרי"ג מצוות, עיין בהקדמת **איפה שלמה** שמביא יסוד מדברי רבינו בספרו אוצר החיים על לימוד חכמת האמת והבירורים שנעשים עי"ז עתה בזמן הגלות, וכן מביא כמה פעמים בהגותו על שער הכוונות משאר ספרי רבינו **זוהר חי** על הזוהר הקדוש ועוד. וכן סמך ידו על חד מחברייא קדישא דלילה ה"ה הרה"ק המקובל רבי **יו"ט יודי הלוי** זצ"ל, שיוציא לאור מחדש את הספרים הקדושים ולהפיצם ע"פ תבל, ושלא מהכא להתם לנכד רבינו הרה"ק רבי **שם קלינבערג** הי"ד **מזאלשיץ** שיסמוך ידו על זה וישלח מראה מקומות והגהות על הספרים, אך דין גרמא שמלחמת העולם הראשונה הגיע באותו זמן ולא נפק רצונו הטוב.

רוב בנין ורוב מנין מתורת הקבלה בדורנו הוא מתלמידי ומתלמידי תלמידיו, **כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א** הוא כלי שני ממנו תלמיד תלמידו זקינו רבינו הראב"ד הגאון הקדוש המקובל רבי **ישראל יצחק הלוי רייזעמאן** זיע"א, ולזכותו מתבדרין בי מדרשא תורת הח"ן בקרב צוברי בני תורה ויראה, ספרו הגדול **איפה שלמה המשך בעמוד הקודם**